

Вітаємо із 25-річчям створення профспілки залізничників і транспортних будівельників України!

Офіційний сайт профспілки
www.zalpr.org.ua

Газета видається
з 16 серпня 1996 р.
Індекс 94922
№ 1–2 (708–709)
19 січня 2017 р.

АКТУАЛЬНО

Розмір добових підвищено до 100 грн.

ВІДПОВІДНО до Меморандуму про взаєморозуміння між профспілкою залізничників і транспортних будівельників України і ПАТ «Укрзалізниця», укладеного 27 грудня минулого року, **наказом ПАТ «Укрзалізниця» від 30.12.2016 р., № 867** внесено зміни до Додатку 3 до Порядку здійснення службових відряджень в межах України та за кордон працівників ПАТ «Укрзалізниця», затвердженого наказом від 22.04.2016 р., № 320.

Тож відповідно до змін **розмір добових при відрядженні в межах України підвищено з 60 грн. до 100 грн.**

ОФІЦІЙНО

Профспілка проти зменшення чисельності працівників

НА АДРЕСУ Голови правління ПАТ «Українська залізниця» В.Балчуна направлено листа за підписом Голови профспілки В.Бубняка щодо неприпустимості зменшення чисельності працівників та пов'язаних з ним дій керівництвом регіональних філій, філій та структурних підрозділів.

У повідомленнях з місць, зазначено у листі, керівництвом ПАТ «Укрзалізниця» доведено суттєво зменшені порівняно з минулим роком тимчасові контрольні завдання з праці на 2017-й. Зокрема, зменшення показника «середньооблікова чисельність» становить близько 10–12 %. Відповідно регіональні філії, філії та структурні підрозділи змушені на місцях вживати заходів щодо зменшення чисельності працівників, примушувати їх до відпусток без збереження заробітної плати, запроваджувати режим неповного робочого часу для того, щоб забезпечити виконання доведених планів з праці...

Стор. 2

Наймасовіша профспілкова газета в Україні

ВІСНИК ПРОФСПІЛКИ

залізничників і транспортних будівельників України

З ювілеєм, профспілко!

ЦЬОГО РОКУ ми відзначаємо ювілейну річницю: чверть століття тому було створено профспілку залізничників і транспортних будівельників у незалежній Україні.

Від самого початку наша спільна робота супроводжується труднощами та випробуваннями, але час показав, що разом, об'єднавши зусилля, ми здатні подолати проблеми і досягти перемог.

Ми довели, що наша профспілка є вагомим силою у справі захисту трудових прав і соціально-економічних інтересів

спілчан, повноправною стороною соціального діалогу, авторитетним учасником українського і міжнародного профспілкового руху.

І хоча щороку тиск на профспілку посилюється, а нові виклики постають ледь не щодня, ми продовжуємо боротьбу за добробут працівників галузі. Необхідною умовою її успіху є підтримка спілчан і єдність усіх профорганізацій. Адже профспілка – це всі ми, і саме в єдності – наша міць.

Новий відлік часу розпочав VII з'їзд

профспілки. Ми усвідомлюємо свою відповідальність. Впевнений, що разом ми здатні подолати всі негаразди та забезпечити ефективний захист трудових прав та інтересів спілчан.

Сьогодні, напередодні ювілею, бажаю вам, шановні спілчани, миру і добробуту, професійних здобутків, достатку і злагоди в родинах.

З повагою
Вадим БУБНЯК,
Голова профспілки залізничників і транспортних будівельників України

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Укладено новий Меморандум

ЦЯ ВАЖЛИВА подія відбулась наприкінці минулого року. Меморандум про взаєморозуміння між ПАТ «Українська залізниця» і профспілкою залізничників і транспортних будівельників України підписали Голова правління Товариства В.Балчун, член правління Ж.Марчек та лідер профспілки В.Бубняк.

Меморандум укладено з метою забезпечення стабільної роботи залізничного транспорту, створення працівникам умов для продуктивної і якісної праці, зростання престижності праці залізничників, підвищення їх добробуту та працездатності.

Документ, зокрема, передбачає **підвищення тарифних ставок і посадових окладів всім працівникам ПАТ «Укрзалізниця» протягом 2017 року не менше ніж на 25 %: не менше ніж на 15 % – з 1 квітня і не менше ніж на 10 % – з 1 жовтня.**

Сторони домовились, що **з 1 січня 2017 року сума добових при відрядженні працівників ПАТ «Укрзалізниця» в межах України становитиме 100 грн. на добу** (стор. 1).

Також відповідно до Меморандуму **у першому кварталі 2017 року посадові оклади і тарифні ставки буде підвищено на 50 % працівникам підрозділів регіональної філії «Донецька залізниця», розташованих у безпосередній близькості від лінії розмежування на підконтрольній українській владі території, та іншим працівникам, які направляються (залучаються) для виконання трудових обов'язків на цій території, за фактично відпрацьований час.**

Чекає на залізничників і нова, прозора та справедлива, система оплати праці, спрямована на забезпечення гідної заробітної плати в залежності від кваліфікації та важливості професій у технологічному процесі залізничного транспорту. Згідно із Меморандумом її буде запроваджено одночасно з укладенням колективного договору ПАТ «Українська залізниця».

Досягнуто домовленості і щодо **сплати роботодавцем пенсійних внесків до Професійного недержавного пенсійного фонду «Магістраль» на користь тих працівників, які самостійно сплачують внески, а також працівникам апарату Товариства і філій, яким внески адміністрацією не було сплачено спочатку.**

Нагадаємо, що в результаті підписання 22 липня минулого року попереднього Меморандуму між ПАТ «Укрзалізниця» і профспілкою посадові оклади і тарифні ставки залізничникам у липні 2016-го було підвищено на 20–25 %.

бітної плати в залежності від кваліфікації та важливості професій у технологічному процесі залізничного транспорту. Згідно із Меморандумом її буде запроваджено одночасно з укладенням колективного договору ПАТ «Українська залізниця».

Досягнуто домовленості і щодо **сплати роботодавцем пенсійних внесків до Професійного недержавного пенсійного фонду «Магістраль» на користь тих працівників, які самостійно сплачують внески, а також працівникам апарату Товариства і філій, яким внески адміністрацією не було сплачено спочатку.**

Нагадаємо, що в результаті підписання 22 липня минулого року попереднього Меморандуму між ПАТ «Укрзалізниця» і профспілкою посадові оклади і тарифні ставки залізничникам у липні 2016-го було підвищено на 20–25 %.

Обговорено важливі питання. Досягнуто порозуміння

ЗА ІНІЦІАТИВИ Ради профспілки 6 січня відбулась зустріч Міністра інфраструктури В.Омеляна та Голови профспілки залізничників і транспортних будівельників України В.Бубняка.

Під час розмови окреслено коло проблем для вирішення і, перш за все, обговорено перспективу узгодження проекту фінансового плану ПАТ «Українська залізниця» на 2017 рік і неприпустимість обмеження соціальних пільг і гарантій, закріплених чинними Галузевою угодою та колективними договорами. Зокрема йшлося про фінансування оздоровчих закладів та проведення культурно-масової і спортивної роботи.

Крім цього, обговорено актуальне питання державної підтримки залізничного транспорту й сприяння в цьому з боку Міністерства інфраструктури.

Міністр В.Омелян із порозумінням відреагував на порушені лідером профспілки В.Бубняком питання ефективного захисту інте-

ресів працівників галузі та висловив свою підтримку у вирішенні обговорених під час зустрічі важливих питань соціальної спрямованості.

ДО ТЕМИ

НА АДРЕСУ Міністра інфраструктури В.Омеляна 12 січня п. р. спрямовано листа за підписами Голови і члена правління ПАТ «Укрзалізниця» В.Балчуна та С.Михальчука, а також Голови профспілки залізничників і транспортних будівельників України В.Бубняка проти зменшення у проекті фінплану ПАТ «Укрзалізниця» на 2017 рік витрат на відрахування профспілковим комітетам і фінансову допомогу оздоровчим та спортивно-культурним закладам.

Це викликано тим, що за результатами обговорення проекту фінплану ПАТ Міністерством інфраструктури надало зауваження щодо зменшення витрат на відрахування профкомам і фінансову допомогу оздоровчим та спортивно-культурним закладам і спрямувало до «Укрзалізниці» відповідного листа від 30.12.2016 р., № Ц/3–3/7051–16.

Включення до проекту фінплану зменшених витрат одразу викликало заперечення з боку Ради профспілки та соціальний резонанс на місцях і спричинило надходження численних звернень профспілкових організацій з вимогою забезпечення в повному обсязі виконання та фінансування у

2017 році норм і гарантій, визначених чинними Галузевою угодою та колективними договорами.

У зверненні зазначено, що, узявши курс на налагодження соціального діалогу, керівництво ПАТ разом зі спільним представницьким органом профспілок активно проводять обговорення проекту колективного договору ПАТ «Укрзалізниця». А до його укладення Товариство повністю відповідає за зобов'язаннями, які передбачені чинною Галузевою угодою. Тож з метою забезпечення в повному обсязі виконання і фінансування у 2017 році її норм і гарантій та чинних колективних договорів залізниць, підприємств, організацій, структурних підрозділів відповідні витрати повинні бути передбачені у фінансовому плані «Укрзалізниці» на поточний рік. У тому числі – на фінансування оздоровчих закладів і відрахування профспілковим комітетам на проведення культурно-масової і спортивної роботи не менше ніж 0,3 % фонду оплати праці, що визначено ст. 44 Закону «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та колективними договорами.

Відділ інформації Ради профспілки

У роботі
Установчого (першого)
з'їзду профспілки,
що відбувся 23–24
січня 1992 року у Києві,
взяли участь
206 делегатів.

Так розпочалася
новітня, вже 25-річна
історія нашої
профспілки...

Стор. 2

ЕНЬ ЗА ДНЕМ Хроніка подій

20 грудня 2016 р. у форматі відеоконференції Рада профспілки провела нараду для завідувачів оргвідділів дорожніх комітетів профспілки з питань взаємодії з Національною службою посередництва і примирення щодо підтвердження репрезентативності профспілки та її організаційних структур.

20 грудня завідувач та провідний фахівець відділу соціально-трудових відносин і побутової роботи Я.Мальський та А.Єрмоленко взяли участь у засіданні третьої консультативної ради проекту МОП «Скорочення стигми та дискримінації, пов'язаної з ВІЛ, задля захисту працюючих жінок та чоловіків від неприйнятних форм праці в Україні» з підбиття проміжних підсумків і планів на 2017 рік.

21 грудня перший заступник та радник Голови профспілки О.Мушенко і М.Сінчак взяли участь у засіданні Центральної ради фізкультурно-спортивного товариства «Україна».

27 грудня підписано новий (другий) Меморандум про взаєморозуміння між ПАТ «Укрзалізниця» і профспілкою залізничників і транспортних будівельників України (стор. 1).

27 грудня 2016 р. перший заступник Голови профспілки О.Мушенко взяв участь у засіданні спільної робочої комісії для ведення колективних переговорів і підготовки проекту Генеральної угоди на новий строк щодо визначення розміру тарифної ставки робітника І розряду на 2017 рік.

4 січня 2017 р. під час робочої зустрічі лідер профспілки В.Бубняк обговорив з в. о. Голови правління ПАТ «Укрзалізниця» І.Василевським питання, пов'язані із забезпеченням виконання чинних Галузевої угоди та колективних договорів. За результатами зустрічі було підписано відповідну телеграму (стор. 3).

6 січня за ініціати́ви Ради профспілки відбулась зустріч Міністра інфраструктури В.Омеляна та Голови профспілки В.Бубняка (стор. 1).

11–12 січня Голова профспілки В.Бубняк взяв участь у засіданнях правління ПАТ.

12 січня під час зустрічі Голови правління ПАТ «Укрзалізниця» В.Балчуна і Голови профспілки В.Бубняка розглянуто актуальні проблеми соціальної спрямованості. Йшлося, зокрема, про виконання Меморандуму від 27 грудня 2016 року та перспективи погодження проекту фінансового плану ПАТ на 2017 рік. За підсумками зустрічі підписано та спрямовано на адресу Міністра інфраструктури В.Омеляна спільного листа проти зменшення у проекті фінплану «Укрзалізниці» на 2017 рік витрат на відрахування профкомам і фінансову допомогу оздоровчим та спортивно-культурним закладам (стор. 1).

Профспілка: шляхом становлення

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ ТА ФАКТИ

1992

Установчий (перший) з'їзд профспілки залізничників і транспортних будівельників України. Головою Ради профспілки обрано А.Чорномаза.

Набула чинності перша Галузева тарифна угода. Укладено також угоди з держкорпораціями «Укрметротунельбуд» та «Укртрансбуд».

● Заробітна плата залізничників була в 1,25 раза більша, ніж у галузях народного господарства України.

1993

Перший трудовий спір з Укрзалізницею.

● Тарифні ставки та посадові оклади працівників було збільшено в 47,3 раза (рівень інфляції на той час становив 10256 %).

Фотофакт

НАПРИКІНЦІ МИНУЛОГО РОКУ Голова профспілки В.Бубняк презентував Голові правління ПАТ «Укрзалізниця» книгу, присвячену 25-річчю профспілки у незалежній Україні.

«Тепер маю вагомий том історії профспілки залізничників і транспортних будівельників України від Вадима Бубняка», – прокоментував на своїй сторінці у соціальній мережі Фейсбук Войцех Балчун.

Фото з фейсбук-сторінки В.Балчуна www.facebook.com/golovauz/

ОФІЦІЙНО

Профспілка проти зменшення чисельності працівників

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ПРОВЕДЕНІ у 2014 році за ініціативи профспілки розрахунки нормативної чисельності працівників, необхідної для забезпечення технологічного процесу, показали значну неуккомплектованість розрахункової чисельності працівників. Про недостатню чисельність свідчить і кількість надурочних годин роботи, які потребують додаткової оплати. Так, за 9 місяців 2016 року робота надурочно збільшилась у порівнянні з 12 місяцями 2015-го на 27 %. Тобто необхідно збільшувати штат працівників регіональних філій, філій та структурних підрозділів, щоби забезпечити дотримання технологічного процесу та норм трудового законодавства.

Рада профспілки вважає такі дії керівництва Товариства неприпустимими, оскільки відсутні підстави для запровадження режиму скороченого робочого часу, а скорочення чисельності вимагає ще й окремої процедури погодження з профспілкою. Штучне зменшення планових показників середньооблікової чисельності призводить до порушення законодавства України про працю, підвищення інтенсивності праці та збільшення кількості надурочних годин роботи. В той час, коли реальна заробітна плата залізничників не відповідає рівню напруженості та складності виконуваних робіт, це може призвести до соціального вибуху в трудових колективах.

Профспілка вимагає переглянути доведені планові показники середньооблікової чисельності працівників регіональних філій, філій та структурних підрозділів і встановити їх на рівні не нижче показників 2016 року з урахуванням нормативної чисельності, з метою уникнення безпідставного надання працівникам Товариства відпусток без збереження заробітної плати, встановлення режимів неповного робочого часу та скорочення чисельності, а керівників підприємств застерегти від порушення норм законодавства про працю, наголошено у листі.

Відділ інформації Ради профспілки

1994

У Галузевій угоді розширено перелік гарантій і пільг для залізничників.

Перший з'їзд залізничників України включив соціальні пропозиції Ради профспілки до своїх рішень.

● Заробітна плата залізничників протягом року зросла в цілому в 3,6 раза.

1995

Вперше до Галузевої угоди включено зобов'язання Мінтрансу й Укрзалізниці про індексацію зарплати.

● Заробітна плата залізничників зросла в 5,4 раза.

1996

II з'їзд профспілки.

16 серпня вийшов перший номер «Вісника профспілки» у галузевій газеті «Магістраль».

● Заробітна плата залізничників зросла в 1,8 раза.

1997

Прийнято рішення про вступ у колективний трудовий спір з Мінтрансом та Укрзалізницею.

Створено професійні секції працівників за фаховою ознакою.

Профспілку прийнято до Міжнародної федерації транспортників (МФТ).

● Завдяки рішучій позиції Ради профспілки заробітна плата залізничників з грудня підвищилась на 20 %.

1998

Завдяки рішучим діям збережено галузеву медицину і соцстрах.

● Заробітна плата залізничників зросла в 1,2 раза.

1999

Збережено право на додаткові відпустки за шкідливі умови праці тривалістю до 4 днів членам локомотивних бригад.

На Установчому конгресі зі створення Європейської федерації транспортників голову профспілки А.Чорномаза обрано до виконкому цієї організації.

● З початку року за наполяганням Ради профспілки тарифні ставки і посадові оклади підвищено на 23 %.

2000

III (позачерговий) з'їзд профспілки.

До Статуту профспілки внесено низку змін та доповнень. Вперше укладено галузеву угоду між АТ «Мостобуд» і Радою профспілки.

Розпочато обмін профспілкових квитків.

Відкрито офіційний сайт профспілки.

● Заробітна плата залізничників зросла в 1,5 раза.

2001

IV з'їзд профспілки.

У квітні на засіданні Ради профспілки Головою Ради профспілки обрано В.Ткачова.

Ухвалено систему заохочення та нагороди у профспілці.

Започатковано проведення виїзних днів Ради профспілки на залізничних вузлах.

Галузеву угоду вперше укладено на 5 років – 2002–2006. Підписано також першу Галузеву угоду з Мінтрансв'язку.

Впровадження добровільного медичного страхування залізничників.

● Тарифні ставки і посадові оклади залізничників протягом року збільшено в 1,6 раза.

2002

10-річний ювілей профспілки.

Вступ до Міжнародної конфедерації профспілок залізничників і транспортних будівельників країн СНД і Балтії.

У Києві проведено XII Постійну конференцію профспілок залізничників Європи.

● Тарифні ставки і посадові оклади з 1 липня підвищено на 25 %.

2003

Перемогою профспілки завершилася боротьба за збереження галузі у загальнодержавній власності.

Розроблено і затверджено систему здійснення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства.

Створено Федерацію проф-

Профспілку залізничників і транспортних будівельників України було створено рішенням її першого з'їзду 23 січня 1992 року

спілок транспортників України, яку очолив голова Ради профспілки залізничників і транспортних будівельників України В.Ткачов.

● Середня заробітна плата працівників за 2002–2003 роки збільшилася в 1,5 раза.

2004

Започатковано День профспілки залізничників і транспортних будівельників України у першу неділю серпня.

Відбулись I Конференція профспілки та I Форум молоді профспілки.

З нагоди Дня профспілки започатковано проведення спартакіад трудових колективів залізниць України. Перша Спартакіада відбулась у Красному Лимані за участі команд з усіх магістралей. Збірна профспілки вперше взяла участь у Всеукраїнській спартакіаді трудящих (XI) і посіла III місце.

● Тарифні ставки і посадові оклади підвищувались протягом року в три етапи: з 1 квітня, 1 липня і 1 жовтня – по 10 % кожного разу.

2005

Відзначено 100 років профспілкового руху на залізницях України (проведено святкові заходи, науково-практичну конференцію, затверджено Гімн профспілки). Видано книгу «100 років на захисті трудящих. Історія профспілкового руху залізничників і транспортних будівельників України» (в 2006-му побачило світ її нове, доповнене видання).

● Тарифні ставки і посадові оклади порівняно з 2004 роком збільшено на 16 %.

2006

V з'їзд профспілки.

II Форум молоді профспілки.

Створено Професійний державний пенсійний фонд «Магістраль».

Проведено результативне масове пікетування будівлі Кабінету Міністрів України щодо збереження бюджетного фінансування галузевих медичних та навчальних закладів та зменшення відрахувань з чистого прибутку з 50 % до 15 %.

Завдяки профспілковим акціям протесту перемогою завершився і трудовий спір між Радою профспілки та Урядом щодо внесення до Списку № 1 доповнення професії «машиніст електропоїздів (метрополітену)».

Вдалося зберегти соціальну сферу залізничного транспорту від передачі у комунальну власність чи на приватизацію.

Газета «Вісник профспілки» стає самостійним періодичним виданням.

● Тарифні ставки і посадові

ДО 25-РІЧЧЯ ПРОФСПІЛКИ

оклади з 1 січня підвищено на 5 %, з 1 квітня – на 15 %.

2007

Рік громадського контролю за використанням робочого часу працівників під гаслом «Відпрацьованому часу – гарантовану оплату!».

Успішно завершилась дворічна робота Ради профспілки у рамках програми TACIS «Зміцнення профспілки залізничників і транспортних будівельників України».

● На вимогу Ради профспілки тарифні ставки і посадові оклади підвищено на 32 % замість запланованих 25 %.

2008

У фінплані залізниць фонд оплати праці збільшено на 25 %.

● На виконання домовленостей з Мінтрансв'язку і Укрзалізницею протягом року тарифні ставки і посадові оклади підвищено в цілому на 28,8 %.

2009

Вперше проведено Форум голів первинних профорганізацій, оголошено конкурси на найкращі первинку та публікації у ЗМІ про їх діяльність.

● Тарифні ставки і посадові оклади з 1 квітня підвищено на 3 %, з 1 грудня – на 5 %.

2010

Запроваджено профспілкове страхування від нещасних випадків на виробництві.

● Середня заробітна плата залізничників зросла на 14,5 %.

2011

VI з'їзд профспілки.

Профспілка довела свою репрезентативність.

III Форум молоді профспілки.

● Тарифні ставки і посадові оклади з 1 квітня підвищено на 8 %, з 1 липня – на 5 %, з 1 листопада – на 3,5 %

2012

20-річчя з дня заснування профспілки (до ювілею видано книгу «20 років у незалежній Україні»).

Розпочалася реалізація соціального проекту профспілки – дисконтної програми.

● Тарифні ставки і посадові оклади залізничників підвищено двічі по 5 %.

2013

Профспілка висунула вимоги до Укрзалізниці й Кабінету Міністрів України щодо державної підтримки залізничного транспорту та вирішення соціально-трудових проблем у галузі. Вступ до колективного трудового спору з Урядом.

IV Форум молоді профспілки.

● Тарифні ставки і посадові

оклади залізничників підвищено двічі по 5 %.

2014

Запроваджено систему відеоконференцій профспілки.

Делегація профспілки взяла участь у всеукраїнському форумі профспілок «За гідну працю і добробут людини». Проведено пікетування Кабміну проти антисоціальних планів Уряду.

Відзначено 10-ліття молодіжного руху профспілки (видано книгу «10 років молодіжному руху профспілки»).

● Тарифні ставки й посадові оклади залізничників підвищено на 5 %.

2015

На засіданні Ради профспілки 26 березня Головою профспілки обрано В.Бубняка.

Затверджено вимоги профспілки до Уряду й Укрзалізниці.

Створено первинну профорганізацію Публічного акціонерного товариства «Українська залізниця».

Профспілкою розроблено проект колективного договору ПАТ «Укрзалізниця».

До 110-річчя профспілкового руху на залізницях України проведено міжнародну науково-практичну конференцію «Виклики та перспективи соціально-економічного розвитку залізничного транспорту».

● Тарифні ставки й посадові оклади залізничників підвищено на 5 %.

2016

VII з'їзд профспілки.

Головна тема року – звіти і вибори під гаслом «Сильний лідер – сильна профорганізація!».

Триває переговорний процес щодо змісту колективного договору ПАТ «Укрзалізниця».

Стартувала кампанія з обміну членських профспілкових квитків на електронні.

Газета «Вісник профспілки» увійшла у ТОП-20 наймасовіших періодичних видань України, посівши другу сходинку рейтингу. Відзначено також 20-річчя з дня виходу першого номера «ВІСНИКА» у газеті «Магістраль» та 10-літній ювілей як самостійного періодичного видання.

V Форум молоді профспілки. Відзначено 10-річчя ПНПФ «Магістраль».

● Тарифні ставки й посадові оклади залізничників підвищено на 20–25 %.

Михайло СІНЧАК,
радник
Голови
профспілки

МИНУЛО вже більше місяця після VII з'їзду профспілки залізничників і транспортних будівельників України.

Вгамувалися передвиборчі пристрасті.

23 січня 2017-го профспілка відзначає 25-річчя створення у незалежній Україні.

Як вона змінилася за чверть століття?

Яким шляхом пішла?

Що вдалося зробити за ці роки?..

На ці запитання працівники апарату Ради профспілки відповідають не лише напередодні ювілею, але й у повсякденній роботі. Проте всебічний і глибокий аналіз ще попереду, а зараз є необхідність обговорити окремі аспекти діяльності профспілки.

Якщо взяти проблему незалежності профспілки, то, з одного боку, можна відзначити позитивні моменти. Наприклад, якщо на першому з'їзді в 1992 році серед делегатів було чимало ро-

ботодавців (начальників залізниць та їх відділень, керівників інших підприємств), то на сьогодні, в 2016-му, у складі делегатів їх вже не було.

З іншого боку, в перебігу звітів і виборів 2016 року виразно виявилось бажання окремих роботодавців «покермувати» профорганізаціями. Адже мало місце втручання адміністрації у діяльність профспілки в регіональній філії «Львівська залізниця», що спричинило розкол дорожньої профорганізації на дві, Київ-Дніпровському міжгалузовому підприємстві залізничного транспорту, Дарницькому вагоноремонтному заводі і деяких інших.

Причому деякі роботодавці не вбачають у цьому нічого поганого і щиро вірять, що не порушують закони України.

Такий світогляд і подібні незаконні дії необхідно знищувати у зародку.

Гадаємо, що цьому сприятимуть судові процеси (наприклад, у Львові), які будуть прецедентом і стануть за науку роботодавцям – порушникам закону.

Неможна замовчувати і негативні тенденції, які накопичувалися не один рік і породжуються самими профорганізаціями.

Хто давно працює у профспілці, пам'ятає, як у радянські часи профспілкові органи присікли-во ставились до якісного складу виборних органів і голів профспілкових комітетів усіх рівнів: враховувались такі ознаки, як партійність, соціальний статус, вік, стать тощо.

На щастя, нинішнє покоління профактивістів цього не знає, і профоргани формуються за демократичними принципами, головним чином, на засадах прямого делегування.

Але чи справді все гаразд із цим питанням? Давайте проаналізуємо.

У першому з'їзді взяли участь 206 делегатів, із них 36 – робітники. Приблизно такою була і кількість інженерно-технічних працівників. А вже на сьогодні з'їзді зі 137 делегатів лише один був представником робочого класу.

Як кажуть, «з водою виплеснули й дитину»...

Схожа статистика й щодо складу Ради профспілки. Якщо на I з'їзді профспілки до її складу увійшли сім робітників з 66 членів Ради, то на VII з'їзді – 1 робітник з 57 членів центрального виборного органу.

Ситуація, звісно, не критична, тим не менш, вона дозволяє деяким роботодавцям і недоброзичливцям говорити про те, що центральний виборний орган перетворюється на орган профспілкових функціонерів. Такого в подальшому не можна допускати, бо в цьому випадку відбувається підміна основної мети діяльності профспілки – здійснення представництва і захисту трудових прав і соціально-економічних гарантій спільчан. Адже тоді захист їхніх інтересів перетворюється на захист інтересів власних і виборного органу.

Наочний приклад – ситуація із внесенням змін і доповнень до Статуту профспілки. Наприклад, було подано таку пропозицію: «Не вносити змін до Статуту профспілки у зв'язку зі зміною структури залізничного транспорту».

Тож і виходить, що за ці роки відбулися суттєві зміни в країні, змінилася організаційно-правова форма залізничного транспорту. Втратили статус юридичної особи підприємства, дирекції залізничних перевезень і залізниці. Зменшилась вдвічі порівняно з 1992-м кількість працюючих членів профспілки (в

1992-му – 700 тис. осіб, у 2016-му – 350 тис. осіб). Втричі зменшилась кількість первинних профорганізацій. Створено нові господарські підрозділи.

Лише структуру галузевої профспілки – не чіпай! Вона недоторкана... Рішення, ухвалені Радою профспілки та її президією з цього приводу, не виконуються або взагалі не приймаються.

Вкотре, як кажуть, «хворобу загнали всередину»...

Зміна структури, звісно, не є панацеєю від усіх бід. Але лише за допомогою простої сучасної організаційної форми можна забезпечити ефективний захист інтересів трудівників. Чим швидше це усвідомлять усі, тим простіше і безболісніше відбудеться процес удосконалення профспілкової структури.

В умовах погіршення соціально-економічної ситуації в державі вкрай актуальною для нашої профспілки є соціальна підтримка залізничників.

Якщо відштовхнутись від першої угоди з тарифів, трудових і соціальних гарантій, підписаної у березні 1992 року, можна дійти висновку, що за всі наступні роки Тарифна (Галузева) угода,

колективні договори підприємств і підрозділів саме з ініціативи Ради профспілки та профорганізацій збагатилися безліччю соціальних норм і гарантій, попри те, що залізничний транспорт практично весь час перебував у кризі.

Важко надати перевагу якось напрямку, разом з тим, ніхто не заперечуватиме, що головною соціальною гарантією є заробітна плата.

І що б не казали про її низький рівень, але практично завжди вона була більшою ніж у працівників інших галузей економіки України. Наприклад, за 11 місяців 2016 року розмір середньої заробітної плати залізничників дорівнював зарплаті працівників промисловості, становив 101,4 % зарплати транспортників і 114,2 % – працівників галузей економіки.

Звісно, необхідно взяти усіх заходів, щоб зарплата залізничників була гідною. І для того, щоб узятий темп підвищення тарифних ставок і посадових окладів на 25 % на рік дозволив цього досягти, необхідно закріпити відповідну норму в колективному договорі ПАТ «Укрзалізниця».

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

Профспілкам відповіли...

На вимоги Всеукраїнської акції профспілок щодо посилення соціального захисту населення в умовах зростання цін на енергоносії та тарифів на житлово-комунальні послуги, яка відбулась 8 грудня 2016 року, надійшла відповідь за підписом голови Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Верховної Ради України Л.Денісової на адресу Голови СПО всеукраїнських профспілок, Голови ФПУ Г.Осового.

У листі від 29 грудня минулого року надано відповіді щодо вимог профспілок з питань, які відносяться до відання профільного Комітету Верховної Ради, та законопроектів, з опрацювання яких цей Комітет визначено головним.

Встановлення мінімальної заробітної плати на рівні 3200 грн. 31 січня 2017-го відповідно до Закону «Про Державний бюджет України на 2017 рік» встановлено мінімальну заробітну плату у місячному розмірі 3200 грн.

Прискорення розгляду деяких законопроектів. Проекти законів щодо: збільшення мінімальної заробітної плати на рівень, який відповідає фактичному прожитковому мінімуму для працездатних осіб (реєстр. № 4900), порядку встановлення мінімальних гарантій в оплаті праці (реєстр. № 3438), забезпечення своєчасної виплати заробітної плати (реєстр. № 2533) розглянуто на засіданнях Комітету і рекомендовано Верховній Раді повернути їх на доопрацювання. Наразі розглядені законопроекти очікують розгляду в парламенті. Розгляд законопроекту щодо встановлення пені у разі невиконання заробітної плати, стипендії, пенсії чи іншої встановленої законом виплати або її затримки (реєстр. № 5315) заплановано на засіданні Комітету, яке орієнтовно відбудеться 18 січня п. р.

Ратифікація п. 1 ст. 4 і ст. 25 Європейської соціальної хартії (переглянутої), розділу III Конвенції МОП № 173. Відповідно до ст. 9 Закону України «Про міжнародні договори України» повноваження щодо внесення на розгляд Верховної Ради в порядку законодавчої ініціативи проекту закону про ратифікацію міжнародного до-

говору мають Президент України та Кабінет Міністрів.

Відновлення Списку № 1. На розгляд Верховної Ради внесено проект Закону про недопущення погіршення пенсійного забезпечення громадян України та встановлення мораторію на підвищення пенсійного віку (реєстр. № 5233).

Ним, зокрема, пропонується встановити мораторій на підвищення пенсійного віку та страхового стажу, а також на скорочення переліку виробництва, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком достроково на пільгових умовах (списки № 1 та № 2). Крім того, доручається Кабінету Міністрів відновити ці списки у редакції, що діяла станом на 1.08.2016 р.

Розгляд законопроекту про внесення змін до деяких законів України (щодо пільгового пенсійного забезпечення окремих категорій осіб), реєстр. № 2632. Кабінет Міністрів подав на розгляд Верховної Ради законопроект щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та єдиних принципів нарахування пенсій (реєстр. № 4608), яким передбачається аналогічний механізм відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій.

Комітет підтримує запропонований у законопроектах механізм від-

Київ, 8 грудня 2016 р.

Фото Володимира МАРЧУКА

шкодування витрат Пенсійного фонду на виплату і доставку пільгових пенсій шляхом встановлення додаткових ставок єдиного соціального внеску.

Остаточою з приводу порушених питань народні депутати України будуть визначатися під час їх розгляду у сесійній залі.

Осучаснення пенсій. Комітет погоджується, що на сьогодні одним із найактуальніших і найболючіших є питання осучаснення раніше призначених пенсій. Аналіз свідчить про виражену тенденцію до зрівнялівки пенсій більшості пенсіонерів на рівні, який не набагато перевищує розмір мінімальної пенсії.

Щорічне підвищення пенсій лише на коефіцієнт, що відповідає 20 % темпів зростання середньої зарплати (проводилось до 2014 року), призвело до того, що розміри раніше призначених пенсій почали у 2–2,5 раза відставати від розмірів новопризначених при аналогічних показниках стажу та заробітної плати.

На розгляд Верховної Ради щодо вирішення питання осучаснення розмірів раніше призначених пенсій внесено низку законопроектів.

Так, законопроектом (реєстр. № 4318) пропонується щороку з 1 березня підвищувати заробітну плату, з якої призначено (попередньо перераховано) пенсію, на коефіцієнт, який відповідає не менш як 25 % показника зростання середньої зарплати (доходу) в Україні, але не менше зростання рівня інф-

ляції (індексу споживчих цін) за минулий рік. Тобто пропонується збільшити коефіцієнт підвищення на 5 % порівняно із чинною нормою.

Комітет підтримує законодавчу пропозицію, спрямовану на відновлення прав пенсіонерів щодо перерахунку пенсій у зв'язку зі зростанням середньої зарплати (доходу) в Україні. Це забезпечить щорічне осучаснення розмірів раніше призначених пенсій та дозволить підвищити рівень соціального захисту пенсіонерів.

На засіданні Комітету 18 травня 2016 року прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді зазначений проект Закону за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Виплата пенсії працюючим пенсіонерам. 6 грудня минулого року Верховною Радою прийнято «Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України», яким, зокрема, пропонується продовжити на період до 31 грудня 2017 року тимчасовий порядок обмеження виплати пенсій працюючим пенсіонерам.

Підвищення мінімального розміру пенсій. У 2017 році відповідно до Закону «Про Державний бюджет України на 2017 рік» розмір прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, і, відповідно, мінімальний розмір пенсії за віком буде збільшуватись двічі: з 1 травня – до 1312 грн., з 1 грудня – до 1373 грн.

● Від номера до номера

Зобов'язання повинні виконуватися!

ДО УКЛАДЕННЯ колективного договору ПАТ «Укрзалізниця» начальникам регіональних філій та філій необхідно забезпечувати в повному обсязі виконання і фінансування у 2017 році норм і гарантій, визначених чинними Галузевою угодою та колективними договорами залізниць, підприємств, організацій, структурних підрозділів. Про це йдеться у відповідній телеграмі від **4 січня 2017 року** (№№ Ц-4/6-29/2-17 і 1/Цпроф) за підписами в. о. Голови правління ПАТ «Укрзалізниця» І.Василевського, члена правління Ж.Марчека та Голови профспілки В.Бубняка, яку спрямовано на адресу начальників регіональних філій та філій ПАТ, а також дорожніх, територіальних і комітетів профспілки об'єднаних та первинних організацій.

Внесок у розвиток спортивного руху

НА ПІДСУМКОВОМУ засіданні Центральної ради фізкультурно-спортивного товариства «Україна», проведеному наприкінці минулого року, представникам профспілки вручено нагороду: Кубком відзначено вагомий внесок профспілки залізничників і транспортних будівельників України у розвиток фізкультури і спорту в галузі.

Ухвалено рішення щодо змін у складі керівних органів. Зокрема, до складу Центральної ради ФСТ «Україна» та її президії введено першого заступника Голови профспілки О.Мушенка, якого обрано делегатом на позачерговий VI з'їзд Товариства. У складі центральних органів залишився радник Голови профспілки М.Сінчак, також обраний делегатом на з'їзд.

Середня зарплата працівників (грн.)

	Листопад	3 початку 2016 р.
Залізничний транспорт	6391,7	5791,8
Транспорт у цілому	6114,0	5713,0
Промисловість	6206,0	5790,0
В галузях народного господарства	5406,0	5070,0

Співчуваємо...

Рада профспілки залізничників і транспортних будівельників України висловлює глибоке співчуття фахівцю загального відділу апарату Ради профспілки Наталії Валентинівні Горобенко та її родині у зв'язку з важкою втратою: смертю матері – **Антоніни Андріївни Іванової**.

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Щодо мінімальної заробітної плати на 2017 рік

ВЕРХОВНОЮ РАДОЮ разом із встановленням мінімальної заробітної плати було прийнято низку змін до статей 95, 96, 265 Кодексу законів про працю України та до статей 3, 6, 10 Закону «Про оплату праці», які є основними при визначенні розмірів тарифної складової заробітної плати.

Відбулася суттєва зміна в законодавстві: замість раніше чинної норми «формування тарифної сітки провадиться на основі тарифної ставки робітника першого розряду, яка встановлюється у розмірі, що перевищує законодавчо встановлений розмір мінімальної заробітної плати» введено інший показник — прожитковий мінімум, який наразі становить 1600 грн. (з 1 травня 2017 року він становитиме 1684 грн., з 1 грудня — 1762 грн.).

Даними законами визначено, що при обчисленні розміру мінімальної заробітної плати до її складу тепер включаються всі доплати та надбавки, які виплачуються працівнику, окрім доплати за роботу в несприятливих умовах праці та умовах підвищеного ризику для здоров'я, за роботу в нічний та надурочний час, роз'їзний характер роботи, премії до святкових і ювілейних дат. Тобто, мінімальна заробітна плата становить не лише тариф (оклад), а й переважно більшість доплат та надбавок.

Що це означає для працівника?

Перший приклад.

Якщо тарифна ставка становить, приміром, 2000 грн., працівнику виплачена премія 20 % (400 грн.) та надбавка за вислугу років

25 % (500 грн.) — всього 2900 грн., то роботодавець повинен доплатити йому 300 грн. до мінімального розміру (3200 грн.)

Другий приклад.

Працівник має посадовий оклад 2000 грн., премію за виробничі результати — 20 % (400 грн.), надбавку за вислугу років 25 % (500 грн.), доплату за розширення зони обслуговування 30 % (600 грн.), доплату 4 % за роботу у шкідливих умовах (80 грн.), доплату за роботу у вечірній і нічний час (350 грн.) — всього 3930 грн. Для визначення, чи потрібно проводити доплату до мінімального рівня заробітної плати, з нарахований виплат виключаються: доплата за шкідливі умови праці (80 грн.) та до-

плата за роботу у вечірній і нічний час (350 грн.): 3930 — 80 — 350 = 3500 грн. Доплата не проводиться.

Лише в разі, якщо нарахована зарплата працівника, який виконав місячну норму праці, з урахуванням доплат та надбавок є нижчою від законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати (3200 грн.), проводиться доплата до її рівня. При цьому мінімальний посадовий оклад (тарифна ставка) встановлюється у розмірі, не меншому від прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб.

Олена БУЛАВІН,
провідний спеціаліст
відділу економічної роботи,
організації праці
та заробітної плати
Ради профспілки

- Соціальний проект профспілки — дисконтна програма

НАШІ НОВІ ПАРТНЕРИ

• міста:

Біла Церква, Дніпро (Дніпропетровськ), Дружківка (Донецька обл.), Запоріжжя, Кам'янське (Дніпродзержинськ), Київ, Кременчук, Кривий Ріг, Кропивницький (Кіровоград), Лиман, Львів, Миколаїв, Нікополь, Новомосковськ (Дніпропетровська обл.), Одеса, Олександрія (Кіровоградська обл.), Полтава, Суми, Тараща (Київська обл.), Харків, Херсон —

мережа аптек «ОптТорг» — знижка 5 % на всі товари;

• міста:

Бровари, Вінниця, Горішні Плавні (Комсомольськ, Полтавська обл.), Дніпро (Дніпропетровськ), Добропілля (Донецька обл.), Енергодар (Запорізька обл.), Житомир, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Київ, Кривий Ріг, Лубни (Полтавська обл.), Львів, Маріуполь, Мелітополь, Миколаїв, Обухів (Київська обл.), Одеса, Павлоград, Пологи (Запорізька обл.), Світловодськ (Кіровоградська обл.), Суми, Тернопіль, Ужгород, Хмельник (Вінницька обл.), Черкаси, Чернівці, Шостка (Сумська обл.) —

мережа аптек «Рецептіка» — знижка 5 % на всі товари.

Год ушел, а проблемы остались...

В постановлении «О состоянии и мерах, принимаемых администрацией структурных подразделений и службой ведомственной военизированной охраны по улучшению условий труда и предупреждению производственного травматизма», принятом в сентябре 2016-го на заседании президиума Одесского дорпрофсожа, руководству службы и подразделений было предложено в трехмесячный срок устранить нарушения охраны труда...

ПРОФСПІЛКА ДОПОМОГЛА

• «На вимогу правового інспектора праці Ради профспілки на Південно-Західній залізниці **Олени Колядної** скасовано виданий з порушеннями наказ про притягнення до дисциплінарної відповідальності шістьох працівників Хутір-Михайлівської диАстанції колії. Їм повернуто 3,1 тис. грн. виробничої премії».

Також працівнику відділу кадрів цієї дистанції було доплачено 2,4 тис. грн. за ведення обліку військовозобов'язаних та призовників, а двом працівникам Щорської дистанції колії виплачено 358 грн. — за керівництво стажуванням», — повідомив **ПРЕС-ЦЕНТР Конотопського теркому профспілки**.

• «Завдяки роботі комісії з питань праці і заробітної плати профкому Криворізького локомотивного депо регіональної філії «Придніпровська залізниця» ПАТ «Укрзалізниця» і порозумінню з адміністрацією депо 14 працівникам локомотивних бригад було донараховано 7 тис. грн. преміальної винагороди», — повідомив голова первинки **Віталій ПАУЛЬ**.

ПОВТОРНЫЕ контрольные проверки, проведенные технической инспекцией труда, показали, что за это время мало что, к сожалению, изменилось к лучшему.

Так, не выполнены в установленные сроки «Комплексные мероприятия по повышению существующего уровня охраны труда, гигиены труда и производственной среды, предупреждению случаев производственного травматизма, профзаболеваний и аварий в производственных подразделениях регионального филиала «Одесская железная дорога» на 2016 год».

Численность штата работников отрядов не соответствует расчетным нормативам.

В нарушение приказа Укрзалізниця от 24.03.2011 г., № 98-Ц «Об усовершенствовании организации заработной платы и введении новых тарифных ставок и должностных окладов работникам железнодорожного транспорта» стрелкам (при охране нефтепродуктов на станциях) должностные оклады не были повышены на 10 % за фактически отработанное время.

Нарушаются требования ст. 8 Закона Украины «Об охране труда» и п. 5.8 коллективного договора дороги (обеспечение работников в соответствии с действующими нормами спецодежды, спецобувью, другими средствами индивидуальной защиты, а также мылом).

В нарушение «Положения о ведомственной военизированной охране на железнодорожном транспорте» работники отрядов в течение нескольких лет не обеспечивались форменной одеждой. Но благодаря настойчивости профсоюзных работников дело сдвинулось с мертвой точки: уже приобретена часть необходимой форменной одежды.

К плохой освещенности в ночное время территории подразделений, а также невозможности пользоваться электроприборами приводит недостаточный лимит на электроэнергию.

Ранее принятое постановление президиума дорпрофсожа с контролем не снято.

Валентин БОЧКАРЕВ,
главный технический инспектор труда
Совета профсоюза
в Одесской дорожной профорганизации

З пошти «Вісника»

03049, Київ, Повітрофлотський проспект, 15 А.
E-mail: visnykprof@uz.gov.ua

Фотофакти

✉ «Низкою подарунків для малечі та дорослих відзначила новорічні свята молодіжна рада Криворізької територіальної профорганізації».

Спільно з місцевим фізкультурно-спортивним клубом «Локомотив» влаштували для дітей «веселі старту».

Подбали про свято і для вихованців центру психологічної реабілітації, на яких чекала костюмована новорічна вистава, а також подарунки та іграшки, придбані за допомогою волонтерів.

Наші молоді профактивісти приєдналися і до міської різдвяної програми: глядачам сподобався їх виступ у «ялинковому містечку» парку», — розповіла інженер служби капітальних вкладень регіональної філії «Придніпровська залізниця», голова молодіжної ради Криворізької територіальної профорганізації **Катерина ІЗМАЙЛОВА**.

✉ «Профактивісти Лиманської дорожної профорганізації стали посланниками Святого Миколая для вихованців городского центра социально-психологической реабилитации. Дети подготовили праздничный концерт, а взрослые угостили их фруктами и сладостями, а также подарили большой мягкий ковер для игровой комнаты, чтобы малышам было тепло и уютно», — повідомив **ПРЕС-ЦЕНТР Лиманського дорожнього комітета профсоюзу**.

Новітня історія профспілки: 20 років у незалежній Україні

Продовження. Початок у **номерах:**
17—24 *2011 р.; 1—24 * 2012 р.;
9—12, 15—18, 22—24 * 2013 р.;
4, 6, 14 — 16, 18—22* 2014 р.;
3, 4, 6, 11 * 2015 р.;
3, 4, 11—21-22* 2016 р.

ЗА ПРОПОЗИЦІЄЮ Ради профспілки наказом Укрзалізниці у 2009 році введено в дію Положення про порядок виплати надбавки за вислугу років працівникам підприємств і організацій залізничного транспорту.

Змінами і доповненнями до Додатка 1 передбачено, що стаж роботи, який дає право на отримання надбавки за вислугу років, не переривається (але час перерви у цей час не включається) при скороченні чисельності або штату працівників, навіть якщо перерва становила більше 12 місяців.

Спільною постановою Укрзалізниці та Ради профспілки від 22.07.2009 р., № Ц-1-827 прийнято «Концепцію цільової Програми забезпечення працівників і пенсіонерів залізничного транспорту житлом до 2020 року».

У зв'язку з тим, що Укрзалізницею створено Головне управління приміських пасажирських перевезень і відповідні служби на залізницях, здійснено реорганізацію деяких локомотивних депо, Рада профспілки прийняла рішення про створення професійної секції працівників господадарства приміських пасажирських перевезень, також оновлено склад профсекції працівників локомотивного господарства...

Далі буде

www.zalp.org.ua

Газета
«Вісник профспілки
залізничників і транспортних
будівельників України»

Засновник і видавець —

Рада профспілки
залізничників і транспортних
будівельників України
Рестраційне свідоцтво
КВ № 2661 від 3.07.1997 р.

Газета виходить двічі на місяць.

Індекс 94922

Головний редактор

Ольга АРТЕМ'ЄВА

Редакційна колегія:

Вадим БУБНЯК —
Голова профспілки,
голова редакційної колегії;
Олександр МУШЕНОК —
перший заступник
Голови профспілки,
заступник голови
редакційної колегії;
Михайло СІНЧАК —
радник
Голови профспілки;
Ольга АРТЕМ'ЄВА —
завідувач відділу інформації;
Світлана АНІСІМОВА —
завідувач відділу економічної
роботи, організації праці
і заробітної плати;
Олександр ГНАТЮК —
завідувач відділу організаційної
і кадрової роботи.

Матеріали публікуються мовою оригіналу. За точність викладених фактів та інших відомостей відповідальність несе автор. Точка зору авторів може не збігатися з позицією редакції. Листування з читачами ведеться лише на сторінках газети. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали.

№ 1—2 (708—709)*
19 січня 2017 р.

Тираж 169 тис. 014 прим.

Розсилка електронної версії
газети — 279 прим.

**Газету набрано і зверстано
у відділі інформації
Ради профспілки.**

Адреса: 03049, м. Київ,
Повітрофлотський пр-т, 15 А
тел. 465-00-80
тел./факс 465-00-78
E-mail: visnykprof@uz.gov.ua

Друк: ТОВ «Поліпрінт»
(м. Київ, вул. Лугова, 1 А)

Замовлення № 6999

**Наступний
номер вийде
у лютому 2017 року**